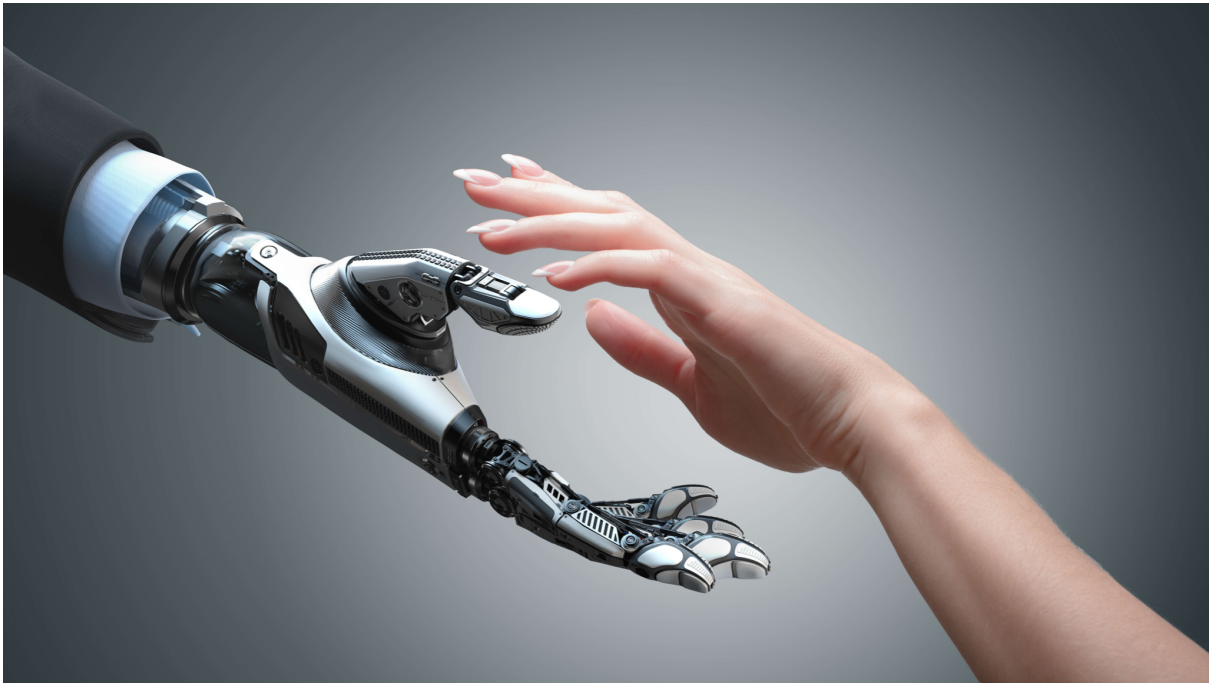

Kunstmatige intelligentie

zegen of vloek

25 november 2023

Netwerk Katholieke Zorgprofessionals Nederland

Heilige van de dag:
H. Catharina van
Alexandrië
maagd en martelares

Van haar wordt verteld dat zij een Alexandrijnse maagd en martelares is geweest, van wie de scherpzinnigheid en wijsheid niet onderdeden voor haar geesteskracht. Haar lichaam wordt met grote eerbied in het bekende klooster op de berg Sinaï vereerd.

Overweging bij de openingstekst van de mis: *De heilige Catharina van Alexandrië heeft*

tot de dood toe gestreden voor de wet van zijn God; de bedreigingen van de zondaars heeft zij niet gevreesd, want zij stond onwankelbaar op een vaste rots.

- ❖ Waar wil jij je leven voor geven?
- ❖ Waar wil jij dezelfde moed hebben als de heilige Catharina om te strijden?
- ❖ Wat is het fundament voor jouw leven?

Gebed tot de heilige Catharina van Alexandrië

Heilige Catharina,

Grootmartelares van Alexandrië, Sterke vrouw van God, Beschermvrouwe van retorici en filosofen, gij die uitblonk in wijsheid en welsprekendheid, die met geestdrift en verve de Blijde Boodschap verkondigde, gij die Christus' liefde verkoos boven alle wereldse machten en schatten.

Help ons door uw voorbeeld onze mogelijkheden en talenten in te zetten voor het goede, het ware en het schone, voor alles wat mensen verbindt en vreugde schenkt.

Leer ons de wijsheid van het Evangelie kennen, en opent gij onze mond in het uur van de waarheid.

Op uw voorspraak bidden wij om licht in onze duisternis en inzicht in onzekere tijden, opdat wij samen met u, Catharina, ons eens mogen verheugen in de voltooiing van Gods koninkrijk, waar liefde alles overwint, door Jezus Christus, onze Heer.

Amen

Programma

09:30 u.	Inloop en registratie
10:00 u.	Eucharistieviering – <i>hoofdcelebrant dr. Lambert J.M. Hendriks, voorzitter Katholieke Stichting Medische Ethiek, rector Grootseminarie Rolduc</i>
11:00 u.	Koffie
11:15 u.	Opening door dagvoorzitter
11:30 u.	Lezing “Ontwikkelingen zorgtechnologie” <i>René Donkers, adviseur zorgtechnologie</i>
12:15 u.	Lezing “Gehumaniseerde robots en de mens – een filosofisch perspectief” <i>mgr. dr. Everard J. de Jong, hulpbisschop bisdom Roermond</i>
13.00 u.	Lunch
14.00 u.	Lezing “Robots en AI – (moraal)theologisch perspectief” <i>dr. Lambert J.M. Hendriks</i>
14:45 u	Discussie – <i>volgt</i>
15.15 u	Samenvatting – bevindingen van de dag – overzicht AI-documenten van b.v. UNESCO, EU en COMECE <i>drs. Lotte Voets, specialist ouderengeneeskunde, bestuurslid Netwerk Katholieke Zorgprofessionals Nederland</i>
16.00 u.	Afsluitende gebedsviering
16:15 u.	Afsluiting, mededelingen netwerk, borrel
16.45 u. – 18.00 u.	Facultatief: pizza en ontmoeting

Eucharistie

De heilige Catharina van Alexandrië heeft tot de dood toe gestreden voor de wet van zijn God; de bedreigingen van de zondaars heeft zij niet gevreesd, want zij stond onwankelbaar op een vaste rots.

In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.

allen: Amen.

De Heer zij met u.

allen: En met uw geest.

Broeders en zusters, belijden wij onze zonden, bekeren wij ons tot God
om de heilige eucharistie goed te kunnen vieren.

**Ik belijd voor de almachtige God,
en voor u allen,
dat ik gezondigd heb in woord en gedachte, in doen en laten,
door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld.
Daarom smee ik de heilige Maria, altijd maagd,
alle engelen en heiligen,
en u, broeders en zusters,
voor mij te bidden tot de Heer, onze God.**

Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven.

allen: Amen.

Heer, ontferm U over ons.

allen: Heer, ontferm U over ons. (of, Kyrie eleison)

Christus, ontferm U over ons.

allen: Christus, ontferm U over ons. (Christe eleison)

Heer, ontferm U over ons.

allen: Heer, ontferm U over ons. (Kyrie eleison)

Laat ons bidden.

Almachtige, eeuwige God, Gij die aan uw volk de heilige Catharina hebt geschonken als maagd en onoverwonnen martelares, verleen ons op haar voorspraak dat wij worden gesterkt in geloof en standvastigheid en ons vol ijver mogen inzetten voor de eenheid van de Kerk. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon.

allen: Amen.

Eerste lezing

Uit het eerste Boek van de Makkabeeën (6,1-13)

In die dagen hoorde koning Antiochus op zijn tocht door de hoger gelegen gebieden, van een stad in Elam in Perzië, die beroemd was om haar rijkdom, haar zilver en goud. Haar tempel moest zeer rijk zijn en in het bezit van de gouden schilden, helmen, borstpantser en wapens die de Macedonische koning Alexander, de zoon van Filippus, de eerste koning der Grieken, daar had achtergelaten. Koning Antiochus trok er dus heen en trachtte de stad in te nemen en te plunderen, maar hij slaagde er niet in, omdat zijn voornemen aan de inwoners bekend was geworden. Gewapenderhand verzetten zij zich tegen de koning en hij moest de vlucht nemen. Diep teleurgesteld keerde Antiochus naar Babel terug. Hij bevond zich nog in Perzië, toen men hem

kwam melden dat de legers die naar het land van Juda waren getrokken, verslagen waren; ook Lysias, die aan het hoofd van een sterk leger was opgerukt, had voor de joden de wijk moeten nemen. Dezen waren door hun wapens, hun troepenmacht en de grote buit, op de verslagen legers behaald, een geduchte macht geworden: De gruwel die hij op het brandofferaltair in Jeruzalem had laten oprichten, hadden ze afgebroken en de hoge muren rondom de tempel hersteld; ook zijn stad Bet-Sur hadden ze ommuurd. Toen koning Antiochus dat hoorde, stond hij verbijsterd; hevig geschokt wierp hij zich op zijn bed en werd ziek van verdriet, omdat het hem niet was gegaan, zoals hij had verlangd. Zo lag hij daar vele dagen lang ten prooi aan herhaalde aanvallen van grote zwaarmoedigheid.

Toen hij dacht dat hij ging sterven, ontbood hij al zijn vrienden en zei tot hen:

„De slaap is van mijn ogen geweken en mijn hart is van kommer gebroken. „Ik heb tot mezelf gezegd: wat een kwelling is mijn bestaan geworden en wat een vloed van leed is over mij gekomen, terwijl ik toch zo mild was en bemind ondanks mijn macht. „Maar nu herinner ik mij al het kwaad dat ik Jeruzalem heb berokkend door beslag te leggen op al het zilveren en gouden vaatwerk en door zonder reden de bewoners van Juda te laten uitroeien. „Dat moet de reden zijn waarom deze rampen mij treffen en ik van verdriet en ellende omkom op vreemde bodem.”

Woord van de Heer.

allen: Wij danken God.

Antwoordpsalm Ps. 9, 2-3, 4, 6, 16b, 19

**R: In de poort van Sions stad zal ik U prijzen, Heer,
en jubelen van vreugde om uw hulp.**

U wil ik danken, Heer, uit heel mijn hart
en al uw wonderen verhalen.

Verheugd en opgetogen over wat Gij doet
wil ik uw Naam bezingen, Allerhoogste.

**R: In de poort van Sions stad zal ik U prijzen, Heer,
en jubelen van vreugde om uw hulp.**

Want al mijn tegenstanders zijn gevlucht,
gestruikeld en gevallen voor uw aanschijn.

De heidenen hebt Gij bedreigd,
de zondaars neergeslagen,
hun naam hebt Gij voor eeuwig uitgewist.

**R: In de poort van Sions stad zal ik U prijzen, Heer,
en jubelen van vreugde om uw hulp.**

De heidenen zijn in hun eigen kuil gestort,
hun voet kwam in de strik, die zij mij spanden.

De arme blijft niet voor altijd vergeten,
nooit wordt de hoop van de behoeftige beschaamd.

**R: In de poort van Sions stad zal ik U prijzen, Heer,
en jubelen van vreugde om uw hulp.**

Al-le - lu - ia, al-le - lu - ia, al-le - lu - ia. Al-le - lu - ia!

Music: J. Berthier
 © Ateliers et Presses de Taizé, F-71250 Taizé-Communauté D.C.

1 Job. 2, 5

Wie het woord van de Heer bewaart, in Hem is waarlijk Gods liefde volkomen.

Alleluia.

Evangalie *Lc. 20, 27-40 De Heer is geen God van doden maar van levenden.*

De Heer zij met u.

allen: En met uw geest.

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas.

allen: Lof zij U, Christus.

In die tijd kwamen er enigen van de Sadduceeën, die de verrijzenis loochenen bij Jezus met de vraag:

“Meester, wij zien bij Mozes geschreven staan: Als iemand een getrouwde broer heeft die kinderloos sterft, dan moet zijn broer diens vrouw nemen om aan zijn broer een nageslacht te geven.

Nu waren er eens zeven broers. De eerste trouwde en stierf kinderloos. De tweede en de derde namen de vrouw en op dezelfde manier stierven alle zeven zonder kinderen na te laten. Het laatste

stierf ook de vrouw. Van wie van hen is zij nu bij de verrijzenis de vrouw? Alle zeven toch hebben haar tot vrouw gehad.”

Jezus sprak tot hen:

“De kinderen van deze wereld huwen en worden ten huwelijk gegeven, maar zij die waardig gekeurd zijn deel te krijgen aan de andere wereld en aan de verrijzenis uit de doden, huwen niet en worden niet ten huwelijk gegeven. Zij kunnen immers niet meer sterven omdat zij gelijk engelen zijn; en, als kinderen van de verrijzenis, zijn zij kinderen van God. Dat de doden verrijzen, heeft ook Mozes aangeduid waar het gaat over de braamstruik, doordat hij de Heer noemt de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob. De Heer is toch geen God van doden maar van levenden want voor Hem zijn allen levend.”

Sommigen van de schriftgeleerden merkten op:

“Meester dat hebt Gij goed gezegd. Zij waagden het dan ook niet meer Hem nog maar iets te vragen.”

Woord van de Heer.

allen: Wij danken God.

Homilie

Voorbeden

Wenden wij ons tot Christus, ons leven en onze verrijzenis, en roepen wij Hem vol vertrouwen aan:

Heer onze God, wij bidden u verhoor ons

Wij bidden U, Christus, voor uw kerk, verspreid over de gehele wereld, zegen paus Franciscus, alle bisschoppen en priesters, zodat uw rijk wordt opgebouwd onder de volkeren.

Heer onze God, wij bidden u verhoor ons

Wij bidden U voor alle zorgprofessionals; dat zij een licht mogen zijn voor de zieken.

Heer onze God, wij bidden u verhoor ons

Wij bidden U voor zieken en treurenden, voor mensen die onderdrukt worden of verbannen zijn; laat allen die lijden troost en hulp ondervinden.

Heer onze God, wij bidden u verhoor ons

Wij bidden U voor allen die leven op deze aarde, en voor allen die, in de hoop op de verrijzenis, van ons zijn heengegaan.

Heer onze God, wij bidden u verhoor ons

Gezegend zijt Gij God, Heer van al wat leeft. Uit uw milde hand hebben wij het brood ontvangen. Aan U dragen wij op de vrucht van de aarde, het werk van onze handen. Maak het voor ons tot brood van eeuwig leven.

allen: Gezegend zijt Gij, God in alle eeuwen.

Gezegend zijt Gij God, Heer van al wat leeft. Uit uw milde hand hebben wij de beker ontvangen. Aan U dragen wij op de vrucht van de wijngaard, het werk van onze handen. Maak het voor ons tot bron van eeuwig leven.

allen: Gezegend zijt Gij, God in alle eeuwen.

Bidt, broeders en zusters, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige Vader.

allen:

**Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen,
tot lof en eer van zijn Naam,
tot welzijn van ons en van heel zijn heilige kerk.**

Heer, mogen de gaven die wij op het feest van de heilige Catharina van Alexandrië aanbieden U even aangenaam zijn als de strijd die zij als martelares voor U heeft gestreden. Door Christus onze Heer.

allen: Amen.

Prefatie

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal.

Want uw martelaar Catharina van Alexandrië heeft Christus nagevolgd, en uw Naam beleden tot in de dood; haar bloed verkondigt uw grote daden: zo komt uw kracht in zwakheid tot ontplooiing, en maakt Gij onze broosheid sterk om van U te getuigen, door Christus onze Heer.

De Heer zij met u.

allen: En met uw geest.

Verheft uw hart.

allen: Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

allen: Hij is onze dankbaarheid waardig.

U danken wij, Heer God,

...

die U dit lied toejuichen zonder einde:

Heilig, heilig, heilig, de Heer,

de God der hemelse machten!

Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid.

Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren.

Hosanna in den hoge.

Eucharistisch gebed (door priester te kiezen)

...

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

allen: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

...

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn,
Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige
Geest hier en nu en tot in eeuwigheid.

allen: Amen.

...

**Onze Vader, die in de hemel zijt;
uw naam worde geheiligd;
uw rijk kome;
uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren;
en breng ons niet in beproeving;
maar verlos ons van het kwade.**

Verlos ons, Heer, van alle kwaad, geef genadig vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, altijd vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle angst en onrust. Terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop de komst van onze verlosser, Jezus Christus.

allen:

**Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.**

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd: 'Vrede laat Ik u; mijn vrede geef Ik u', let niet op onze zonden maar op het geloof van uw kerk; vervul uw belofte: geef vrede in uw naam en maak ons één. Gij, die leeft in eeuwigheid.

allen: Amen.

De vrede des Heren zij altijd met u.

allen: En met uw geest.

Wenst elkaar de vrede.

**Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.**

**Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.**

**Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
geef ons de vrede.**

Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

allen:

**Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt, maar spréék
en ik zal gezond worden.**

Communievers *Mt.16, 24*

Dit zegt de Heer: Wie mijn volgeling wil zijn, moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen.

U bent niet verplicht de communie te ontvangen. Als u twijfels hebt of niet goed weet wat de communie ontvangen betekent, kunt u uw armen gekruist houden voor de zegen. U mag ook gewoon blijven zitten.

$\text{♩} = 56$
Si m *Sol* *La* *Si m*

Rit. A - ni - ma Chri - sti, san - cti - fi - ca me.

Mi m *Si m* *Fa #*

Rit. Cor - pus - Chri - sti, sal - va me.

Si m *Sol* *La* *Sol*

Rit. San - guis Chri - sti, i - ne - bri - a me.

Si m *Mi m* *Si m* *Fa #* *Si m*

Rit. A - qua la - te - ris Chri - sti, la - va me.

Si m *Sol* *La* *Si m*

1. Pas - sio - Chri - sti, con - for - ta - me -
 2. Ne per - mit - tas a te me se - pa - ra - ri,
 3. Et iu - be me ve - ni - re - ad Te,

Mi m *Si m* *Fa #*

1. O - bo - ne Je - su, e - xau - di me.
 2. Ab ho - ste ma - li - gno de - fen - de me.
 3. Ut cum Sanc - tis tu - is - lau - dem Te

Si m *Sol* *La* *Si m* *Mi m* *Si m* *Fa #* *Si m*

1. In - tra - vul - ne - ra tu - a ab - - - scon - de, ab - scon - de me.
 2. In ho - ra mor - tis - me - - ae vo - ca - me, - vo - ca me.
 3. Per in - fi - ni - ta - sae - cu - la sae - cu - lo - rum. A - - men.

La *Si m* *Mi m* *Fa #* *Sol*

www.cantoeprego.it 25.07.2023 0553.11 Anima Christi - M. Frisina

La Si m Mi m Fa # Sol

Laat ons bidden.

God, onder uw heiligen hebt Gij uw dienares Catharina om haar tweevoudige overwinning verheerlijkt als maagd en martelares. Wij bidden U: geef ons door dit sacrament de kracht om al het kwade

moedig te overwinnen en eens de hemelse heerlijkheid binnen te gaan. Door Christus onze Heer.

allen: Amen.

De Heer zij met u.

allen: En met uw geest.

Zegene u de almachtige God, Vader, Zoon + en heilige Geest.

allen: Amen.

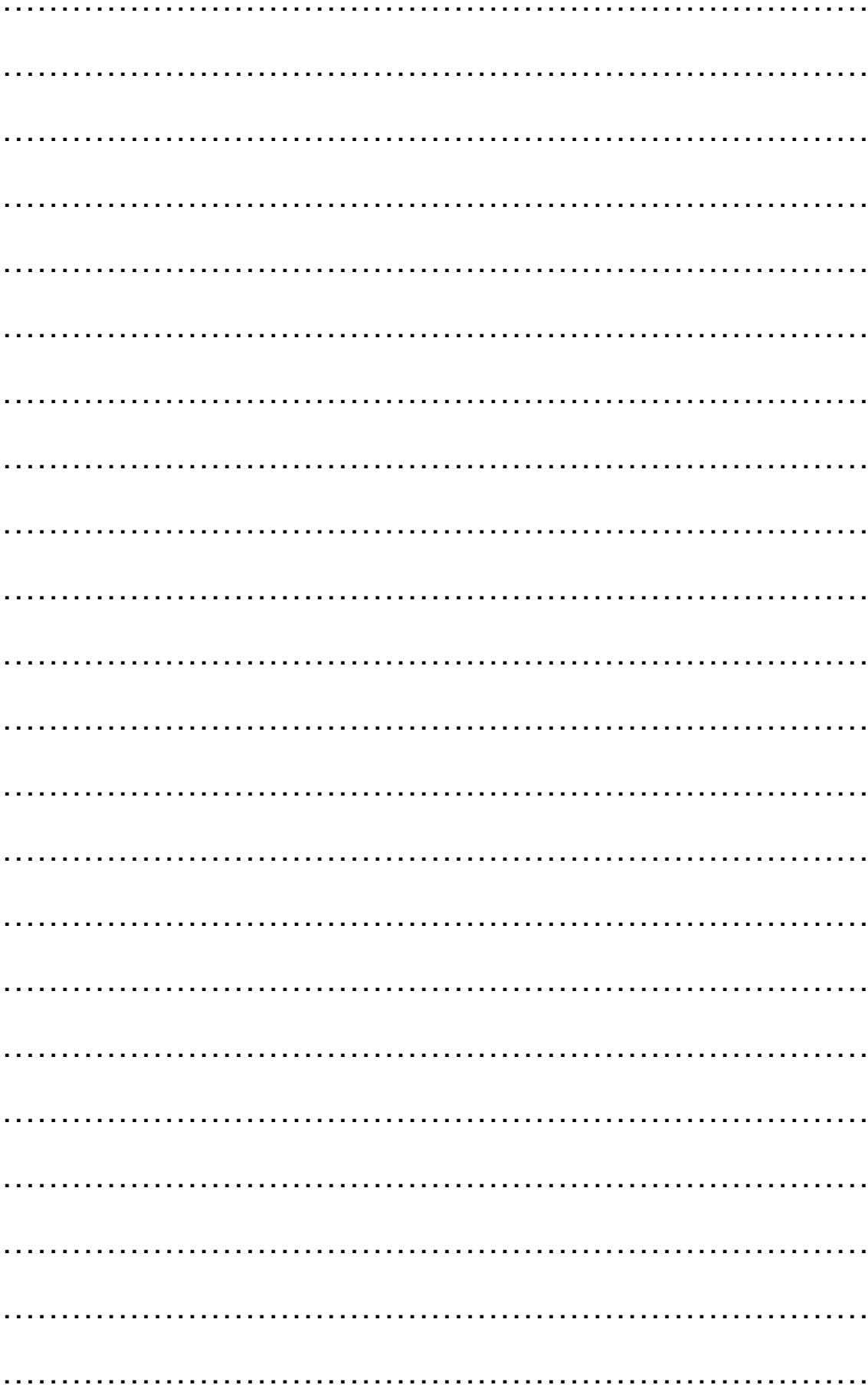
Gaat nu allen heen in vrede.

allen: Wij danken God.

Slotlied

God groet U, zuiv're bloeme,
Maria, Maged fijn.
Gedoog dat ik U roeme:
Lof moet U altijd zijn!
Als Gij niet waart geboren,
o reine Maged vrij,
Wij waren allen verloren;
aan U beveel ik mij!

Maria, Lelie reine,
Gij zijt mijn toeverlaat,
Zoals een klaar Fonteine,
die nimmer stille staat,
Zo geeft Gij ons genade
en staat Uw dienaars bij:
Och Moeder vol Genade,
aan u beveel ik mij!

Vespers “Christus, Koning van het heelal”

God, kom mij te hulp.

Heer, haast u mij te helpen.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd

En in de eeuwen der eeuwen. Amen. Alleluia.

ZINGT GOD DE HEER DE ALMACHTIGE KONING **E**

1. Zingt God de Heer, de al - mach - ti - ge
Ko - ning, ter e - - - re.
Hij zal zijn volk als een Her - der in
lief - de re - ge - - - ren.
Laat ons te - zaam prij - zen zijn
hei - li - ge Naam, nooit zal de
vij - and ons de - - - ren.

2. Looft God de Heer, die barmhartig ons leidt alle dagen,
die ons op adelaarswieken ten hemel zal dragen,
en die behoudt ieder, die op Hem vertrouwt
in alle tijden en plagen.
3. Dank aan de Herder, die zorgzaam en wijs ons wil leiden,
die ons gezondheid geeft, vriendschap en gunstige tijden,
in alle nood biedt Hij ons daag'lijks zijn Brood
en schenkt ons kracht om te strijden.
4. Voor U, Drie-ene God, zingen wij dankbaar tezamen
heel het heelal brenge eer aan uw heilige Name,
engelen Gods, buigt u voor Hem, onze rots,
die ons standvastig maakt. Amen.

Ant 1: Vredevorst zal Hij heten en zijn troon zal niet wankelen in eeuwigheid.

Psalm 113 (112)

- 1 Looft nu, dienaars des Heren,
 Looft de naam van de Heer.
- 2 De naam van de Heer zij geprezen
 Vandaag en in eeuwigheid.
- 3 Van ochtendgloren tot avondrood
 Moet ieder die Naam aanbidden.
- 4 Want boven de volkeren troont de Heer,
 Zijn glorie beheerst de hemel.
- 5 Wie is als de Heer onze God,
 Hoog boven de sterren gezeten?
- 6 Die van omhoog overziet
 Het hemelgewelf en de aarde;
- 7 Die machtelozen tilt uit het stof,
 Van vuilnishopen de armen weghaalt;
- 8 Om hen in de kring van de vorsten te plaatsen.
 Te midden der machtigen van zijn volk;
- 9 Die de onvruchtbare plaats geeft in huis
 Als blijde moeder van kinderen.
 Eer aan de Vader en de Zoon
 En de heilige Geest.
 Zoals het was in het begin en nu en altijd
 En in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Ant 1: Vredevorst zal Hij heten en zijn troon zal niet wankelen in eeuwigheid.

Ant 2: Zijn koningschap is een eeuwig koningschap, en alle machten zullen Hem dienen en Hem gehoorzaam zijn.

Psalm 117 (116)

- 1 Looft nu de Heer, alle naties der aarde,
 Huldigt de Heer, alle volken rondom;
- 2 Omdat Hij bij ons zijn goedheid getoond heeft;
 De trouw van de Heer houdt in eeuwigheid stand.
Eer aan de Vader en de Zoon
En de heilige Geest.
 Zoals het was in het begin en nu en altijd
 En in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Ant 2: Zijn koningschap is een eeuwig koningschap, en alle machten zullen Hem dienen en Hem gehoorzaam zijn.

Ant 3: Aan Christus is de heerschappij gegeven en de glorie van het koningschap; alle volken, stammen en talen zullen Hem hulde brengen in eeuwigheid.

Lofzang Apok. 4, 11; 5, 9.10.12

- 11 Waardig zijt Gij, onze Heer en onze God,
 Te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de macht.
 Want Gij hebt het heelal geschapen:
 Door uw wil ontstond het en werd het gemaakt.
- 9 Waardig zijt Gij, Heer, het boek te nemen
 En zijn zegels te verbreken.
 Want Gij zijt geslacht en Gij hebt ons gekocht voor
God met uw bloed
 Uit elke stam en taal en volk en natie.

- 10 Gij hebt ons voor onze God gemaakt,°
Tot een koninkrijk van priesters,
En wij zullen heersen op aarde.
- 12 Waardig is het Lam dat geslacht werd°
Te ontvangen de macht en de rijkdom,
De wijsheid en de kracht en eer en heerlijkheid en lof.
Eer aan de Vader en de Zoon
En de heilige Geest.
Zoals het was in het begin en nu en altijd
En in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Ant 3: Aan Christus is de heerschappij gegeven en de glorie van het koningschap; alle volken, stammen en talen zullen Hem hulde brengen in eeuwigheid.

Korte schriftlezing (Vgl. Ef. 1, 20-23)

God heeft Christus opgewekt uit de doden en Hem doen zetelen aan zijn rechterhand in de hemelen, hoog boven alle heerschappijen, machten, krachten en hoogheden, en boven elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze, maar ook in de toekomstige tijd. Alles heeft God onder zijn voeten gelegd, en Hemzelf, verheven boven alles, heeft Hij als hoofd gegeven aan de kerk, die zijn lichaam is, de volheid van Hem die het al in alles vervult.

Macht en aanzien komen U toe; ° bij U, Heer, berust de heerschappij.

Macht en aanzien komen U toe; bij U, Heer, berust de heerschappij.

Gij heerst over alles.

Bij U, Heer, berust de heerschappij.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest.

Macht en aanzien komen U toe; bij U, Heer, berust de heerschappij.

Lofzang uit het Evangelie (Lc. 1, 46-55)

Ant: God de Heer zal Hem de troon van zijn vader David geven en Hij zal heersen over het huis van Jakob in eeuwigheid en aan zijn rijk zal nooit een einde komen, alleluia.

46 Hoog verheft nu mijn ziel de Heer,

47 verrukt is mijn geest om God, mijn Verlosser.

48 Zijn keus viel op zijn eenvoudige dienstmaagd:
Van nu af prijst ieder geslacht mij zalig.

49 Wonderbaar is het wat Hij mij deed,
De Machtige, groot is zijn Naam!

50 Barmhartig is Hij tot in lengte van dagen
Voor ieder die Hem erkent.

51 Hij doet zich gelden met krachtige arm,
Vermetelen drijft Hij uiteen;

52 Machtigen haalt Hij omlaag van hun troon,
Eenvoudigen brengt Hij tot aanzien;

53 Behoeftigen schenkt Hij overvloed,
Maar rijken gaan heen met ledige handen.

54 Hij trekt zich zijn dienaar Israël aan,

Zijn milde erbarming indachtig;
55 Zoals Hij de vaders heeft beloofd,
Voor Abraham en zijn geslacht voor altijd.
Eer aan de Vader en de Zoon
En de heilige Geest.
Zoals het was in het begin en nu en altijd
En in de eeuwen der eeuwen. Amen.

**Ant: God de Heer zal Hem de troon van zijn vader David
geven en Hij zal heersen over het huis van Jakob in
eeuwigheid en aan zijn rijk zal nooit een einde komen,
alleluia.**

Bidden wij tot Christus, de koning van heel de schepping:

Heer, laat komen uw rijk.

Christus, onze Herder, leid ons van overal bijeen in uw rijk; ° geef
ons leven in overvloed.

Heer, laat komen uw rijk.

Leidsman en Verlosser, maak alle mensen tot één volk, ° verzamel
de verstrooiden en richt de zwakken weer op.

Heer, laat komen uw rijk.

Vredevorst, ban alle haat en oorlog; ° doe ons de ware vrede
kennen.

Heer, laat komen uw rijk.

Goddelijke rechter, geef ons bij het oordeel een plaats aan uw
rechterzijde; ° leid ons binnen in uw eeuwig rijk.

Heer, laat komen uw rijk.

Heer, als eerste zijt Gij uit de dood verrezen; ° laat alle gestorvenen delen in het geluk van de verrijzenis.

Heer, laat komen uw rijk.

(intentie naar keuze)

Onze Vader, die in de hemel zijt,

Uw naam worde geheiligd,

Uw rijk kome,

Uw wil geschiede

Op aarde zoals in de hemel.

Geef ons heden ons dagelijks brood

En vergeef ons onze schulden,

Zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,

En breng ons niet in beproeving

Maar verlos ons van het kwade.

Almachtige eeuwige God, in Christus hebt Gij alles nieuw gemaakt. Hij is uw welbeminde Zoon en koning van de nieuwe schepping. Verdrijf het kwaad dat ons tot slaven maakt, zodat heel de schepping U als Heer erkent en eensgezind uw grootheid prijst. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest, God, door de eeuwen der eeuwen.

Amen.

De Heer schenke ons zijn zegen, Hij beware ons voor onheil

En geleide ons tot eeuwig leven.

Amen.

Paus Franciscus tot de katholieke artsen (22 juni 2019)

Dierbare broeders en zusters!

[...] De eerste christengemeenschappen hebben de Heer Jezus dikwijls voorgesteld als “geneesheer”, en benadrukten zo de constante aandacht, vol medelijden, die Hij toedroeg aan wie onder allerlei ziekten leden. Zijn zending bestond er vooreerst in, zieken of gehandicapten nabij te zijn, vooral degenen die geminacht en gemarginaliseerd werden. Zo doorbreekt Jezus het oordeel, dat een zieke dikwijls als zondaar beschouwde; met deze medelijdende nabijheid toont Hij de oneindige liefde van God de Vader voor Zijn meest noodlijdende kinderen.

De zorg voor de zieken lijkt dus één van de opbouwende dimensies van de zending van Christus; en om die reden is het in de zending van de Kerk zo gebeven. In de Evangelies is de nauwe band dus evident tussen de verkondiging van Christus en de genezingen die Hij verricht voor degenen die “er slecht aan toe waren, die door velerlei ziekten en pijnen gekweld werden, bezetenen, lijdens aan vallende ziekte en lammen” (Mt 4,24).

Ook de manier waarop Jezus zorg draagt voor zieken en mensen die lijden, is belangrijk. Hij raakt deze mensen dikwijls aan en laat zich aanraken, zelfs in de gevallen waarin dat verboden was. Hij doet het bijvoorbeeld met de vrouw die jarenlang aan bloedvloeiingen leed. Hij voelt dat Hij aangeraakt wordt, Hij voelt de genezende kracht die van Hem uitgaat en wanneer deze persoon Hem op de knieën belijdt wat zij gedaan heeft, zegt Hij haar: “Dochter, uw geloof heeft u genezen; ga in vrede” (Lc 8,48).

Voor Jezus betekent genezen, de persoon nabij zijn, ook al zouden sommigen dat willen verhinderen, zoals in het geval van de blinde Bartimeüs, in Jericho. Jezus laat hem roepen en vraagt hem: “Wat wilt ge dat Ik voor u doe?” (Mc 10,51). Het kan verrassend lijken dat de “geneesheer” aan degene die lijdt, vraagt wat deze van Hem verwacht. Maar dat onderlijnt de waarde van het woord en van het gesprek in de zorgrelatie. Voor Jezus betekent genezen, in gesprek gaan om het verlangen van de mens naar boven te laten komen en de zachte macht van Gods liefde, die werkzaam is in Zijn Zoon.

Want genezen betekent, een weg inslaan: een weg van verlichting, vertroosting, verzoening en genezing. Wanneer een bepaalde behandeling met oprechte liefde voor de ander gedaan wordt, dan verruimt de horizon van de verzorgde persoon, want de mens is één: hij is een eenheid van geest, ziel en lichaam. En dat is duidelijk zichtbaar in de werkzaamheid van Jezus: Hij geneest nooit een deel, maar heel de mens, integraal. Soms begint Hij bij het lichaam, soms bij het hart – dat wil zeggen door de zonden te vergeven (cf Mc 2,5) – maar altijd om het geheel te genezen.

Tenslotte valt de zorg van Jezus samen met het oprichten van de persoon en na hem nabij te komen en genezen, te zenden. Er zijn veel zieken die na hun genezing door Jezus, Zijn leerling worden en Hem volgen.

Bijgevolg, Jezus komt nader, draagt zorg, geneest, verzoent, roept en zendt. Zoals men ziet, Zijn relatie met mensen die verdrukt worden door ziekte en gebreken, is voor Hem een persoonlijke, rijke relatie, en niet mechanisch of afstandelijk.

In die school van Jezus, de geneesheer en broeder van lijdende mensen, bent u geroepen, u, geneesheren die in Hem gelooft, die lid bent van Zijn Kerk, om mensen nabij te zijn die lijden onder de beproeving van ziekten.

U bent geroepen om te verzorgen met fijngevoeligheid, met respect voor de waardigheid, de lichamelijke en psychische integriteit van de mens.

U bent geroepen om aandachtig te luisteren, het gepaste antwoord te geven dat de verzorging begeleidt, menselijker maakt en dus ook doeltreffender.

U bent geroepen om aan te moedigen, te troosten, op te richten, hoop te geven. Men kan niet genezen en genezen worden zonder hoop; daarin zijn wij allemaal behoeftig en God dankbaar, die ons hoop geeft. Maar ook dankbaar aan degenen die werkzaam zijn in het medisch onderzoek.

In de loop van de laatste eeuw, was er zeer veel vooruitgang. Nieuwe therapieën en vele behandelingen werden beproefd. Al die zorgen waren voor de voorbije generaties ondenkbaar. Wij kunnen en moeten het lijden verlichten en iedereen opvoeden om verantwoordelijker om te

gaan met zijn gezondheid en die van de naaste en familie. Wij mogen ook niet vergeten dat verzorgen betekent, de gave van het leven respecteren van het begin tot het einde. Wij zijn er geen eigenaar van: het leven wordt ons toevertrouwd en de geneesheren zijn de dienaren ervan.

Uw zending is tegelijk een getuigenis van menselijkheid, een bevoorrechte manier om ons te laten zien en voelen dat God, onze Vader, zorg draagt voor elke mens, zonder onderscheid. Daarom verlangt Hij tevens gebruik te maken van onze kennis, onze handen en ons hart om elke mens te verzorgen en te genezen, want Hij verlangt aan iedereen leven en liefde te geven.

Dat vraagt van u bekwaamheid, geduld, geesteskracht en broederlijke solidariteit. De stijl van een katholieke geneesheer verbindt professionalisme, bekwaamheid tot samenwerking en ethische striktheid. En dat alles komt ten goede aan de zieken en het milieu waarin u werkzaam bent. Het is geweten, dat de kwaliteit van een dienst dikwijls niet alleen afhangt van het hoog gehalte aan instrumenten waarover men beschikt, maar van het niveau aan professionalisme en menselijkheid van het diensthoofd en het artsenteam. We zien het alle dagen, vele eenvoudige mensen die naar de kliniek gaan: ik zou die dokter willen – waarom? – omdat zij hun nabijheid voelen, hun toewijding.

Door u voortdurend te vernieuwen, door naar de bronnen van het woord Gods en de sacramenten te gaan, zult u uw zending goed kunnen vervullen en zal de Geest u de gave van onderscheiding geven om aan delicate en ingewikkelde situaties het hoofd te bieden, om het juiste woord op de juiste manier te zeggen en door de juiste stilte op de juiste manier.

Dierbare broeders en zusters, ik weet dat u dat reeds doet, maar ik roep u op te bidden voor degenen die u verzorgt en voor de collega's die met u samenwerken. En vergeet alstublieft ook niet voor mij te bidden. Dank u!

Heiligen en de Gezondheidszorg:

Elisabeth van Hongarije (17 november)

Elisabeth, dochter van koning Andreas van Hongarije, werd in 1207 geboren. Op jeugdige leeftijd ten huwelijk geschonken aan de landgraaf van Thüringen, Lodewijk, werd zij moeder van drie kinderen. In haar godsdienstig leven legde zij zich bijzonder toe op de beschouwing. Na de dood van haar man voelde zij zich geroepen tot het armoede-ideaal en richtte zij een ziekenhuis op, waarin zij zelf de zieken verzorgde. Zij stierf te Marburg in 1231. Veel ziekenhuizen en instellingen zijn naar haar vernoemd.

Uit een brief van Conrad van Marburg († 1233), geestelijk leidsman van de heilige Elisabeth

Elisabeth herkende en beminde Christus in de armen.

Elisabeth begon toe te nemen in deugd. Zoals ze haar hele leven een troosteres van de armen was, werd ze helemaal een weldoenster voor hen die honger leden, toen ze naast een van haar kastelen een hospitaal liet bouwen waar ze veel zieken en zwakken opnam. Aan al wie haar om een aalmoes vroeg, deelde ze daar overvloedig de weldaad van haar liefde uit, en niet alleen daar, maar in het gehele gebied van haar man. Al haar inkomsten uit de vier vorstendommen van haar man putte ze zozeer uit, dat ze uiteindelijk al haar sieraden en kostbare kleren liet verkopen ten behoeve van de armen.

Ze had de gewoonte al haar zieken twee keer per dag, 's morgens en 's avonds, persoonlijk te bezoeken en zelf verzorgde ze dan de zieken die er het ergst aan toe waren. Aan de ene gaf ze voedsel,

voor de ander maakte ze het bed op, weer anderen droeg ze op haar schouders en ze betoonde hun vele andere diensten van menslievendheid. Op alles zag haar echtgenoot, zaliger gedachtenis, genadig toe. Na zijn dood wilde Elisabeth naar de hoogste volmaaktheid streven en smeekte me onder veel tranen dat ik haar zou toestaan huis aan huis te bedelen.

Op Goede Vrijdag van dat jaar, toen de altaren ontbloot waren, legde zij haar handen op het altaar van een kapel in haar stad waar ze de minderbroeders ondergebracht had, en in aanwezigheid van enkele getuigen verzaakte ze aan haar eigen wil, aan alle wereldse pracht en praal, en aan al wat men volgens de raad van de Verlosser in het evangelie dient te verlaten. Toen ze daarna inzag dat ze in beslag genomen kon worden door de wereldse drukte en de aardse glorie van deze wereld, waarin ze tijdens het leven van haar man zo roemrijk geleefd had, is zij me tegen mijn zin gevolgd naar Marburg. Daar liet ze in de stad een hospitaal bouwen, bracht er zieken en zwakken bijeen en nodigde de armste en meest verachte mensen aan haar tafel.

Afgezien van deze werken van haar actief leven, moet ik voor God bekennen dat ik zelden zo'n contemplatieve vrouw gezien heb. Sommige religieuzen, mannen zowel als vrouwen, hebben Elisabeth gezien, toen zij uit de afzondering van het gebed terugkwam. Dan straalde haar gezicht en uit haar ogen kwamen stralen als die van de zon.

Vóór haar dood nam ik haar zondebelijdenis af. Toen ik haar vroeg wat er met haar vermogen en haar huisraad moest gebeuren, antwoordde ze dat alles wat ze al lang slechts schijnbaar bezat, van de armen was. Ze vroeg me alles aan hen uit te delen, behalve een versleten onderkleed dat zijzelf droeg en waarin ze begraven wilde worden. Na deze beschikking getroffen te hebben, ontving ze het lichaam van de Heer en daarna, tot aan de vespers, sprak ze nog vaak over de mooiste dingen die ze in preken gehoord had. Vol toewijding beval ze daarna allen die bij haar stonden, bij God aan en ze gaf de geest alsof ze zachtjes insliep.

Kunstmatige intelligentie en Robotica: meer verdieping

Artsen Podcast: 28 juni 2023: Artificial Intelligence in de zorg: waar staan we nu? <https://www.knmg.nl/actueel/artsen-podcast> (48 minuten)

KNMG:

november/december 2023: **Dilemma's voor de digitale dokter**

- [Dilemma's voor de digitale dokter \(3 delen\)](#)
 - DEEL 1:
<https://vimeo.com/883743887/740b7646bb?share=copy>
 - DEEL 2 en 3: volgen nog
- 24 april 2023 AI in de zorg: Van hype naar vrees naar ...?
 - [AI in de zorg: Van hype naar vrees naar...?](#)

- 19 januari 2023: **Maakt AI de arts overbodig?**
 - [Artikel: Maakt AI de arts overbodig?](#)

- 7 november 2019: **Dr. AI, AI in medical imaging (met verdere referenties)**
 - [Dr. Ai](#)
 - [AI adds another predictive tool to the mix for doctors](#)
 - [AI in medical imaging](#)

Andere christelijke bronnen en podcasts

De AI theoloog

- [Website De AI theoloog](#)
- [De theologie podcast: Over AI theologie](#)

De ongelooflijke podcast

- 11 juni 2023 144. Het gevaar van AI en hoe het ons nu al beïnvloedt (met Maaike Harmsen)
[Aflevering 144: Het gevaar van AI en hoe het ons nu al beïnvloedt](#)

Heilige Grond (PThU & TUU)

- [#33- AI: Kunnen we alles maken? Met Ad de Bruijne en Ariën Voogt](#)

Comece *Commissio Episcopatum Communitatis Europensis* (letterlijk: 'commissie van episcopaten van de Europese Gemeenschap'). Bijgevoegd op de website NKZN :

- **ANNEX TO THE PUBLIC CONSULTATION ON THE WHITE PAPER ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE – A EUROPEAN APPROACH (JUNI 2020)**

- **ROBOTISATION OF LIFE; ETHICS IN VIEW OF NEW CHALLENGES (4 FEB 2019)**

Agenda

11 december 2023	Bio-ethical issues in neonatal critical care	Pauselijk Academie voor het Leven	Rome
18-19 januari 2024	WMA conference on the revision of the Declaration of Helsinki: research in resource-poor settings	World Medical Association	Vaticaanstad
12-14 februari 2024	Human meanings and challenges	Pauselijke Academie voor het Leven	Vaticaanstad/ Rome
13 april 2024	Voorjaarsbijeenkomst	NKZN	Hilversum

Partners

- **Thijmgenootschap (Medische afdeling)**
De medische afdeling van het Thijmgenootschap wil de geneeskunde plaatsen in het bredere perspectief van het mens-zijn. Vanuit onze christelijke oorsprong willen wij reflecteren op maatschappelijke, wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen in de geneeskunde en de gezondheidszorg.
- **Christian Medical Fellowship (CMF) Nederland**
CMF Nederland is de vereniging voor artsen en geneeskundestudenten, tandartsen en tandheelkundestudenten, die vanuit hun christelijke overtuiging hun medisch denken en handelen vorm willen geven.
- **Stichting Thomas More**
Stichting Thomas More vormt een netwerk van studenten, academici en belangstellenden die willen uitstijgen boven de grenzen van hun eigen vakgebied. Velen van hen weten zich daarbij gesteund door de rijke en veelkleurige katholieke intellectuele traditie. Zij hebben ontdekt dat ruim 2000 jaar denkgeschiedenis helpen kan bij het scherp stellen van fundamentele levensvragen en dringende actuele kwesties. Stichting Thomas More bevordert een aan deze vragen en kwesties gewijde conversatie, zowel binnen als buiten haar netwerk. Iedereen met een open geest is welkom om deel te nemen!

- **FEAMC**
The European Federation of the Catholic Medical Associations is constituted by the associations of catholic physicians existing in European countries that are members of International Federation of Catholic Medical Associations (FIAMC).
- **FIAMC**
World Federation of Catholic Medical Associations. FIAMC is made up of about 80 National Catholic Physicians' Associations from all over the world.

<p>Meld je aan voor het Netwerk Katholieke Zorgprofessionals Nederland via de website of QR-code, en blijf op de hoogte van nieuwe bijeenkomsten of interessante lezingen.</p> <p>Ons streven is om als katholieke zorgprofessionals elkaar meer te vinden in ons geloof, onze roeping in het werk, en elkaar meer tot steun en inspiratie te zijn bij de uitdagingen waar we mee te maken hebben of krijgen.</p> 	<p>Whatsapp</p> <p>Ken je katholieke mensen in de gezondheidszorg? Nodig hen van harte uit!!!</p> <p>Rk gezondheidszorg WhatsApp-groep</p>
--	--